

Tillsynsrapport 2016 Tvätteribranschen Maj 2017

stockholm.se

Tillsynsrapport 2016 Tvätteribranschen
Maj 2017

Dnr: 2017-004881
Utgivare: Miljöförvaltningen
Kontaktperson: Ulrika Iversen

Innehåll

Beskrivning av branschen	5
Miljöarbetet inom branschen	6
Kemtvättar	6
Matt- och vittvättar	8
Indikator för tillståndet i branschen	8
Sammanställning tillsynsarbete	9
Kemtvättar	9
Matt- och vittvättar	10

Beskrivning av branschen

Branschen omfattar kemtvättar, mattvättar och vittvättar.

Kemtvättar är tvättinrättningar där perkloretylen eller andra organiska lösningsmedel förbrukas. Enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen gäller anmälningsplikt för kemtvätt:

C 39.30 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 1 kilogram i kemtvätt.

Det finns 41 anmälningspliktiga tvätterier i Stockholm, två företag har lagts ned under år 2016. Det är ofta små, konjunktur känsliga verksamheter som har ett stort behov av myndighetens stöd och rådgivning. Branschen har en hög frekvens av ägarbyten och antalet kemtvättar minskar sakta. Kemtvättarnas negativa påverkan på miljön ligger främst i användningen av perkloretylen, som är ett flyktigt organiskt ämne (VOC) och är giftigt för miljön. Tillsynen bidrar till att minska risken för spridning av perkloretylen i miljön, via luftutsläpp och avfall, genom att brister i hanteringen identifieras och åtgärdas. De flesta kemtvättar tvättar även vittvätt i mindre omfattning. Tillsynen finansieras av fasta tillsynsavgifter.

Mattvätt och vittvätt (restaurang/hotelltvätt) är inte anmälningspliktigt. Miljöpåverkan utgörs främst av en stor energi-, kemikalie- och vattenförbrukning. Det finns sju anläggningar i staden som tvättar 100 kg/dygn eller mer. Tillsynen finansieras genom fasta tillsynsavgifter för de företag som tvättar mer än 1000 kg/dygn och timavgifter för de som tvättar 100-1000 kg/dygn.

Miljöarbetet inom branschen

Kemtvättar

Tillsynen på kemtvättar är främst inriktad på förebyggande åtgärder och sker genom kontroll av kemikalie- och avfallshanteringen samt verksamhetsutövarnas egenkontroll. Genom de årliga rapporterna har miljöförvaltningen kontroll över användningen av perkloretylen och efterlevnaden av de föreskrifter som gäller för utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC). Förvaltningen får också in uppgifter om mängden farligt avfall.

Verksamheterna besöks vart tredje år samt vid nyanmälningar av verksamheter respektive klagomål.

Stockholms kemtvättar har ur ett nationellt perspektiv en modern maskinpark med låga utsläpp. Detta beror på ett tidigt systematiskt tillsynsarbete gentemot branschen, delvis i samarbete med branschorganisationen. En följd av det arbete som genomförts är att andra miljöförvaltningar och organisationer frekvent efterfrågar information och stöd. Därutöver efterfrågas information av allmänheten, personer som funderar på att starta eller överta kemtvättverksamheter samt fastighetsägare och konsulter som befarar markföroreningar.

Förutom regelbundna besök vart tredje år är företagen förelagda att komma in med en årsrapport under första månaden varje kalenderår. Rapporten innehåller en redovisning av lösningsmedelsförbrukning, beräknad lösningsmedelsförlust per kilo tvätt samt mängd borttransporterat farligt avfall.

35 av verksamhetsutövarna har skickat in årsrapporten för år 2015 i tid, d.v.s. senast den 31:a januari 2016. Sex verksamheter har efter muntlig påminnelse rapporterat senast i mars. Att endast sex av företagen har skickat in rapporten för sent är en förbättrad siffra jämfört med år 2014, då nio verksamheter var sena med årsrapporten. Några verksamheter hade inte redovisat avfallet i rapporten men har kompletterat med den uppgiften i efterhand.

Av de 41 anmälningspliktiga företag som har förelagts om att skicka in en årsrapport för år 2016 har 34 av dem skickat in rapporten i rätt tid, d.v.s. senast den 31:a januari 2017.

Det är en något försämrad siffra jämfört med rapporteringen för föregående år. Sammanställning av utsläppsförluster, och avfallsredovisning pågår och redovisas därför inte här.

Beräkningen av lösningsmedelsförlust är ett av de viktigaste verktygen för att kontrollera kemtvättsbranschens påverkan på miljön. Lösningsmedelsförlusten, (i procent), beräknas genom att dividera förbrukningen av lösningsmedel med mängden tvättat gods. Mängden tvättat gods utgörs av antalet tvättomgångar multiplicerat med trumkapaciteten. En trend med minskande utsläppsförluster har pågått länge och beror till stora delar på en modernisering av maskinparken och en förbättrad skötsel av densamma. För att motivera fortsatt arbete med att ytterligare minska utsläppsförlusterna skärpte förvaltningen målsättningen från 2 % till mindre än 1,5 % för sex år sedan. Kravet på max 2 % återfinns i förordningen (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel.

Faran med utsläpp av perkloretylen är att det är cancerframkallande, reproduktionsstörande och kan påverka nervsystemet, levern och njurarna. I årsrapporterna för år 2015 redovisar inga verksamheter utsläppsförluster på över 2 %. Fyra anläggningar klarade inte målsättningen på mindre än 1,5 %. Resten, d.v.s. 37 anläggningar, klarade målet. I årsrapporteringen för år 2014 var det också fyra verksamheter som inte klarade den målsättningen. Ett av företagen har legat högt två år i rad och har kontaktats särskilt angående. De tre övriga företag som inte klarar 1,5 %-målet har informerats om att utsläppsförlusten bedömts som hög och att åtgärder måste vidtas. Exempel på åtgärder som kan vidtas är maskinservice med byte av gamla packningar, förlängda torktider av tvättat gods samt längre/hårdare urkokning av destillatorslammet. En annan orsak till utsläppsförluster på 1,5 % eller mer kan vara tvätt av mocka och andra material som är svårare att torka ut lösningsmedlen ur.

Vid anmälan av nya verksamheter eller ny verksamhetsutövare inspekteras verksamheten. Verksamhetsutövaren får då skriftliga råd och ett föreläggande om att komma in med en årsrapport avseende utsläppsförluster av lösningsmedel och borttransport/lagring av farligt avfall. Arbetet med anmälningar timdebiteras.

Tillsynsbesöken som utförts påvisar en stor spridning av kunskapsnivån vad avser miljöarbetet. De vanligaste bristerna är att en förteckning över verksamhetens kemikalier saknas och att tillgång till säkerhetsdatablad över kemikalierna saknas. Det är även vanligt med brister i förvaringen och märkningen av det farliga avfallet.

Under kommande år kommer fokus ligga på att:

- få in rapporterna i tid för att kunna hantera dessa rationellare.
- arbeta vidare för att ingen verksamhet ska ha utsläppsförluster på 1,5 % eller mer.

Matt- och vittvättar

De som tvättar mer än 100 kg/dygn inspekteras med ett intervall på sex år och kommer närmast att inspekteras år 2017. De två största företagen som tvättar mer än 1000 kg/dygn inspekteras med ett intervall på tre år och kommer även de att inspekteras år 2017.

Indikator för tillståndet i branschen

Indikator och årsmål

Indikator	Årsmål
Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %	100 %

90 % av verksamheterna uppfyller målet.

Sammanställning tillsynsarbete

Kemtvättar

Objekt	Årsrap. inkommen		Årsrap. status		Besök	Kommentar
	ja	Epm	ua	kåb		
Abrahamsbergs ktv		x	x		N	
AH Snabbtvätt		x	x		J	
Anton tvätt	x		x		N	
Brommaplans ktv	x		x		J	
Brödernas snabbtv.	x			x	N	
Christians ktv	x		x		N	
City kemtvätt	x		x		N	
City Snabbtvätt	x		x		N	
Dandy Press	x		x		N	
EG tvätten	x		x		N	
Eko tvätt i Sthlm	x		x		N	
Fruängens snabbkem	x			x	N	Nedlagd 2016
Götgatans snabbkem	x		x		N	
Hagsätra ktv	x			x	N	
Hötorgstvätten	x		x		N	
Ivan City kemtvätt	x			x	N	
K & D Ktv & Skr	x		x		J	
K.G. Svenssons ktv	x			x	N	
Karla kem	x		x		J	
Kvicktvätt i Sthlm	x		x		N	Ny ägare
M D Ktv & Skr		x	x		J	
Martins Gardinserv.	x		x		N	
Menges Tvätteri	x		x		J	Utsläpp $\geq 1,5\%$
Nya Ringens Kem	x			x	J	Utsläpp $\geq 1,5\%$
Oxens kem & skr.	x		x		J	
Piccolotvätten	x		x		J	
Rio kemiska tvätt	x		x		J	Utsläpp $\geq 1,5\%$
Roslagsgatans ktv		x	x		N	
Royal ktv	x		x		N	
RTA Press & ktv	x		x		N	
Rådmans ktv & skr.		x			N	Nedlagd 2016
Skarpnäcks kemtvätt	x		x		N	
Sköndalstvätten		x			J	Ny ägare
Sofiatvätten	x		x		N	
Söder snabb ktv	x		x		N	
T.G. Wahlströms	x		x		N	

Tillsynsrapport 2016 Tvätteribranschen
10 (10)

Tvättkompaniet i S.	x	x	N	
Tvättmäster	x	x	N	
Tvätt-Staffan	x	x	N	
Tvättstället	x	x	J	
Vasa kem	x	x	N	
Åsens tvätt	x	x	N	
Östermalms tvätts.	x	x	J	Utsläpp $\geq 1,5\%$

eprn = efter påminnelse

ua = utan

anmärkning

kåb = komplettering/åtgärd behövs

Matt- och vittvättar

Objekt	Tvättar >1000 kg/dygn	Tvättar 100-1000 kg/dygn
Comforta	x	
Stockholms Industritvätt	x	
Akallatvätten		x
Brödernas Snabbtvätt		x
Herr Entrématta		x
Orienttvätt		x
Tvätteriet		x